

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Iurie Diaconu

Judecători: Liliana Catan, Ion Guzun, Maria Ghervas, Dumitru Mardari

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Isac Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018 și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui

Moscaliuc Sergiu Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat Xxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2013 - 16.01.2017;

Instanța de apel: 05.04.2018 - 23.10.2018;

Instanța de recurs: 30.01.2019 - 12.03.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 16 ianuarie 2017, Moscaliuc Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c); 190 alin. (2) lit. c); 190 alin. (2) lit. c); 190 alin. (2) lit. c); 186 alin. (2) lit. c), d); 186 alin. (2) lit. c), d) și 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul din 22.04.2013 și 25.04.2013, partea vătămată Șargu Roman*), închisoare pe termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 3 ani;

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul din 31.07.2013, partea vătămată Grosu Alexei*), închisoare pe termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 3 ani;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 27.04.2014, partea vătămată Cobîlca Feodor*), închisoare pe termen de 3 ani;

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul din 30.07.2014, partea vătămată Bugneac Natalia*), închisoare pe termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 3 ani;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 03.02.2015, partea vătămată Munteanu Ion*), închisoare pe termen de 3 ani;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 15.09.2015, partea vătămată Prodan Andrei*), închisoare pe termen de 3 ani;

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul din perioada lunilor martie-aprilie 2015, partea vătămată Doroftei Axinia*), închisoare pe termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 3 ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui Moscaliuc Sergiu i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul lui Moscaliuc Sergiu în beneficiul lui Șargu Roman suma de 9 500 lei, în beneficiul lui Grosu Alexei suma de 3 765 lei, în beneficiul Axiniei Doroftei suma de 1 900 lei, în beneficiul lui Cobîlca Feodor suma de 6 200 lei, în beneficiul lui Munteanu Ion suma de 14 500 lei, în beneficiul lui Prodan Andrei suma de 6 950 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Moscaliuc Sergiu având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la 22.04.2013 și la 25.04.2013, aflându-se în mun. Chișinău pe str. Kiev 16, lângă magazinul „Maximum”, prin înșelăciune sub pretextul confecționării la comandă a unui dulap și a unui dormitor, două noptiere, a dobândit ilicit de la Șargu Roman, bani în sumă de 9 500 lei, după ce cu banii însușiți s-a ascuns, pricinuind astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, Moscaliuc Sergiu, la 31.07.2013, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se la intersecția str-ilor Bănulescu Bodoni cu Ștefan cel Mare și Sfânt din mun. Chișinău, sub pretextul prestării serviciilor de confecționare a unui dulap, l-a convins pe Alexei Grosu să-i transmită bani în sumă de 3 675 lei, stabilindu-i un termen de executare a comenzii până la 14 august 2013, după ce, acționând prin intenție directă, din motive de profit, nu și-a onorat obligațiunile asumate, dar i-a însușit, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Tot el, Moscaliuc Sergiu, la 27.04.2014, aproximativ la orele 22.00 având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a pătruns, prin acces liber, în apartamentul nr. xx, situat pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, ce se află în proprietatea temporară a cet. Cobîlca Feodor, de unde pe ascuns a sustras 7 sticle de divin „Kvint”, a câte 100 lei fiecare unitate și un

notebook de model „MSI”, care avea în dotare un modem de model „Unite” și două boxe de model „Genius” în valoare totală de 5 500 lei, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 6 200 lei.

Tot el, Moscaliuc Sergiu, la 30.07.2014, aproximativ la ora 16.30 min., aflându-se în incinta buticului nr. 1021 din cadrul centrului comercial „Atrium”, situat pe str. Albișoara, 4, mun. Chișinău, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, sub pretextul utilizării temporare, a obținut de la cet. Bugneac Natalia un laptop de model „Asus” de culoare neagră, la preț de 3 000 lei, care se afla într-o geantă de culoare violet împreună cu un dispozitiv pentru încărcare, refuzând la solicitările repetate ale părții vătămate să îl restituie, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 3 000 lei.

Tot el, Moscaliuc Sergiu la 03.02.2015 în perioada de timp de la orele 11.50 min. până la orele 21.00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin culegere de chei a pătruns în apartamentul nr. xx din str. Xxxxx, mun. Xxxxx, unde locuia cet. Munteanu Ion, de unde tainic a sustras un laptop de model „Asus” la prețul de 3 000 lei, cu modem „Unite”, o plită electrică la prețul de 800 lei, un palton de culoare neagră la preț de 1 500 lei, un sacou de culoare neagră la prețul de 1 000 lei, un sacou de culoare gri la prețul de 1 300 lei, cinci cămăși de diferite culori toate la prețul de 800 lei, o scurtă de culoare sură la prețul de 1 200 lei, un ceas de model „Continental” la prețul de 2 000 lei, două boxe de model „Genius” la prețul de 400 lei și bani în sumă de 2 500 lei, după ce cu bunurile sustrase s-a ascuns, cauzând în rezultat părții vătămate Munteanu Ion o daună în proporții considerabile, în sumă totală de 14 500 lei.

Tot el, Moscaliuc Sergiu, la 15.09.2015, în perioada de timp 01.00 - 03.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, intenționat, pe ascuns, a pătruns în apartamentul nr. xx amplasat pe str. Xxxxx din mun. Xxxxx, de unde a sustras pe ascuns un notebook de model „ACCER Aspire E1-532-29554675 Mnk” la preț de 6 950 MDL, după ce cu bunul sustras s-a ascuns de la locul săvârșirii infracțiunii, astfel cauzând părții vătămate Prodan Andrei o daună materială în proporții considerabile în sumă de 6 950 MDL.

Tot el, Moscaliuc Sergiu, pe perioada lunilor martie-aprilie 2015 având scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, sub pretextul că activează la o fabrică de mobilă și poate să monteze până la finele lunii aprilie 2015 mobila în bucătăria apartamentului nr. xx, amplasat pe str. Xxxxx, bl. x, care aparține cet. Doroftei Axentia cu care este vecin, profitând de încrederea acesteia a înșușit în două rate, mijloace bănești în sumă totală de 1 900 lei, după care, la termenul convenit de a monta mobila s-a eschivat, prin

ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 1 900 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Sîrbu Violeta a declarat apel în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, lui Moscaliuc Sergiu, pentru infracțiunile prevăzute de art. 190 Cod penal și infracțiunea de sustragere de la partea Cobîlca Feodor, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Totodată, Moscaliuc Sergiu să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (sustragerea bunurilor de la Munteanu Ion) și în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (sustragerea bunurilor de la Prodan Andrei).

În argumentarea apelului, avocatul a invocat:

- probele acumulate pe cauză și examinate în ședința de judecată au fost interpretate de către instanța de fond în mod unilateral și neobiectiv, fiind eronat admise probele acuzării și neîntemeiat respinse probele apărării;

- instanța de judecată nu a ținut cont de declarațiile inculpatului care nu a recunoscut vina pe epizoadele de furt de la părțile vătămate Prodan Andrei și Munteanu Ion;

- pe celelalte epizoade, pe care inculpatul a recunoscut vinovăția, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră;

- Moscaliuc Sergiu a recunoscut vinovăția, a făcut declarații, nu a întreprins măsuri de a se eschiva de răspundere penală prin refuz de a face declarații sau nerecunoașterea vinovăției, se căiește sincer de cele comise. Toate aceste circumstanțe denotă faptul că inculpatul deja se află pe calea corijării și nu este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre decât cea pe care o merită, or prin aplicarea unei pedepse mai aspre instanța incorect a interpretat prevederile art. 61 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

4.1. Colegiul a considerat că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția lui Moscaliuc Sergiu care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În ședința instanței de apel inculpatul nu s-a prezentat, eschivându-se de la examinarea cauzei penale în privința sa, astfel instanța a dispus examinarea în lipsa sa.

Colegiul a constatat că vinovăția lui Moscaliuc Sergiu în comiterea infracțiunilor incriminate se confirmă prin probele pertinente, concludente, utile și veridice și

coroborează între ele, inclusiv declarațiile părților vătămate Șargu Roman, Grosu Alexei, Cobîlca Feodor, Bugneac Natalia, Munteanu Ion, Prodan Andrei, Doroftei Axinia, martorilor Cîrlan Vasile, Targon Ion, Popa Valeriu, Platon Vitalie, Spînu Vladimir, Ceban Andrei și materialele cauzei.

Verificând argumentele invocate în apelul depus de către avocat privind achitarea inculpatului pe epizoadele de învinuire în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pentru sustragerea bunurilor de la Munteanu Ion și în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pentru sustragerea bunurilor de la Prodan Andrei, Colegiul a ajuns la concluzia că acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Cu toate că inculpatul pe aceste capete de învinuire nu recunoaște vina, totuși instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a emis sentință de condamnare pentru comiterea acestor infracțiuni, or la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe în demonstrarea vinovăției inculpatului. Mai mult, instanța de fond a reținut că deși în ședința de judecată inculpatul nu a recunoscut vina, la etapa urmării penale fiind audiat în calitate de bănuit, în prezența avocatului, Moscaliuc Sergiu a recunoscut integral furtul de la Munteanu Ion, făcând declarații în amănunt.

Astfel, prima instanță just a apreciat critic declarațiile inculpatului oferite în instanța de fond, deoarece acestea au fost date cu scopul de a se exonera de răspunderea penală și totodată a pus la baza condamnării declarațiile oferite de Moscaliuc Sergiu în calitate de bănuit, potrivit cărora ultimul recunoaște vina și descrie faptele comise, or acestea coroborează cu declarațiile părților vătămate Munteanu Ion, Prodan Andrei și a martorului Ceban Andrei, precum și a probelor materiale acumulate la cauza penală.

Prin urmare, instanța de apel respins ca neîntemeiată solicitarea avocatului privind achitarea lui Moscaliuc Sergiu pe aceste două epizoade de furt, deoarece în apelul înaintat nu a fost invocat nici un argument plauzibil însoțit de material probatoriu.

Privitor pedeapsa penală numită inculpatului, Colegiul a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei acesteia, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, personalitate inculpatului, care se caracterizează negativ la locul de trai, în privința acestuia a fost dispusă aducerea silită în fața organului de urmărire penală, deși examinarea cauzei a durat o perioadă mai îndelungată, inculpatul nu a întreprins măsuri de a restitui părților vătămate prejudicial cauzat, deși continua de a face asigurări în acest sens, instanța de fond a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului este

posibilă doar în condițiile izolării de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea apelantului privind stabilirea unei pedepse penale mai blânde, non privative de libertate, deoarece prima instanță a motivat în totalitate concluzia sa și necesitatea aplicării în privința inculpatului a pedepsei cu închisoarea, or o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest sens s-au reținut concluziile primei instanțe potrivit cărora, este inoportună aplicarea pedepsei sub formă de amendă, dat fiind faptul că în ședința de judecată nu s-au stabilit posibilitățile financiare ale inculpatului de a achita amenda, prejudiciul cauzat părților vătămate nu a fost restituit, iar aplicarea pedepsei sub forma muncii neremunerate în folosul comunității, solicitată de avocat, nu-și va atinge scopul pedepsei, acțiunile infracționale fiind o îndeletnicire a inculpatului, mai mult în ședința de judecată a instanței de fond nu a fost pus în discuție acordul inculpatului în vederea aplicării pedepsei sub forma muncii neremunerate în folosul comunității, din care motive a considerat oportun a-i aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare. Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

5. Recurs ordinar declară avocatul Isac Igor în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) și 13) Cod de procedură penală, solicită casarea atât a sentinței cât și a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În susținerea recursului indică:

1) La momentul judecării cauzei în instanța de fond, calificarea faptei inculpatului și încadrarea juridică a acesteia a fost corect stabilită în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, însă instanța de apel la soluționarea cererii de apel nu a ținut cont de modificările efectuate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, agravanta de la lit. c) alin. (2) al art. 190 Cod penal *cu cauzarea de daune în proporții considerabile* fiind exclusă, regăsindu-și sediul juridic în componența alin. (1) din aceeași normă. Astfel, acțiunile inculpatului, prin prisma art. 10 Cod penal, urmau a fi reîncadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

Având în vedere caracterul faptelor comise de inculpat și luând în considerație recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, recurentul consideră că în privința lui Moscaliuc Sergiu, pentru infracțiunile comise prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, urmează a-i fi stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen

minim, anume această pedeapsă fiind echitabilă faptelor comise de inculpat și prejudiciului cauzat părților vătămate.

2) Decizia instanței de apel privind condamnarea lui Moscaliuc Sergiu pe epizoadele de învinuire în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pentru sustragerea bunurilor de la Munteanu Ion și în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pentru sustragerea bunurilor de la Prodan Andrei, conține formulări generale și abstracte privind vinovăția inculpatului, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia și în această parte. Instanța de apel în nici un fel nu s-a expus asupra probelor acuzării în decizie, referindu-se declarativ asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate de acuzare se admit.

În opinia apărării, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită a fi respins acesta în partea condamnării inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, iar în partea condamnării ultimului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, consideră necesar a adopta soluția favorabilă inculpatului cu reîncadrarea acțiunilor acestuia de la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în baza art. 190 alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse definitive în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței instanței de fond, în latura penală privind recunoașterea vinovăției și condamnării inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația inculpatului.* Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total sau parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul invocă ca temeiuri de casare pct. 6), 12) și 13) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de*

instanțele de fond și de apel în cazul când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

În motivarea recursului declarat avocatul invocă două puncte forte, asupra cărora Colegiul se va expune separat.

Așadar, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului că decizia instanței de apel privind condamnarea lui Moscaliuc Sergiu pe episoadele de învinuire în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pentru sustragerea bunurilor de la Munteanu Ion și Prodan Andrei conține formulări generale și abstracte, or Colegiul, analizând decizia atacată, conchide că instanța de apel la examinarea cauzei în partea condamnării inculpatului pentru infracțiunile de sustragere de la părțile vătămate Munteanu Ion și Prodan Andrei, a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat. Argumentele invocate de recurent privind nevinovăția lui Moscaliuc Sergiu pe episoadele menționate, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, iar asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate, fapt pentru care decizia instanței de apel în această parte, se menține fără modificări.

Potrivit recursului declarat, atât decizia instanței de apel cât și sentința instanței de fond în partea recunoașterii vinovăției și condamnării lui Moscaliuc Sergiu în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, episodul părții vătămate Cobîlca Feodor, nu se contestă, instanța de recurs urmând a menține decizia instanței de apel și în această parte.

Cu referire la infracțiunile de escrocherie comise de către inculpat, Colegiul reține că Moscaliuc Sergiu a fost recunoscut vinovat de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile, pe patru capete de acuzare, acțiunile inculpatului fiind încadrate juridic în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

La momentul judecării cauzei de către instanța de fond, calificarea faptelor inculpatului și încadrarea juridică a acestora a fost corect stabilită în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, însă instanța de apel examinând cauza la apelul declarat de către avocat în numele inculpatului, nu a ținut cont de modificările operate la Codul penal, inclusiv la art. 190 Cod penal, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

Potrivit acestora:

„4. La articolul 190:

în dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin

prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal, expus în felul următor: „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.*

În al doilea rând, agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserat la lit. c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-și sediul juridic în componența alin. (1) din aceeași normă.

Din conținutul prevederilor legale sus-indicate, reiese că legislatorul a concretizat fapta și consecințele prejudiciabile prin care se poate comite infracțiunea de escrocherie, adoptând un concept mai detaliat a metodelor prin care se săvârșește dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Revenind la circumstanțele concrete din această cauză, Colegiul urmează să constate că, de fapt, acțiunile infracționale comise de Moscaliuc Sergiu în privința părților vătămate Șargu Roman, Grosu Alexei, Bugneac Natalia și Doroftei Axinia se subscriu și în continuare infracțiunii de escrocherie, însă prejudicierea considerabilă a părților vătămate deja nu mai este o variantă agravantă de comitere a acestei infracțiuni, ci se încadrează în varianta-tip a infracțiunii de escrocherie stipulate de legiuitor, conform noilor modificări, în alin. (1), ceea ce, în principiu, îi atenuază situația inculpatului și îi permite instanței de recurs, la această etapă a procedurilor să intervină în soluțiile adoptate pe marginea acestei cauze.

Constatările de mai sus se fundamentează pe prevederile art. 10 Cod penal, potrivit căroră legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Sanțiunea expusă de legislator în alin. (1) al art. 190 Cod penal, prevede trei forme alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani, iar potrivit art. 16 Cod penal se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Tot aici, Colegiul reține că potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave a expirat termenul de 5 ani.

Potrivit materialelor cauzei, infracțiunile prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal în privința părții vătămate Șargu Roman, a fost comisă la 22.04.2013 și 25.04.2013, iar în privința părții vătămate Grosu Alexei - la 31.07.2013. Astfel, se constată că termenul de tragere la răspundere penală pentru infracțiunile respective a expirat, fapt pentru care procesele penale urmează să fie încetate, or potrivit prevederilor art. 60 alin. (2) Cod penal, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Cu referire la pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului pentru infracțiunile de escrocherie comise în privința părților vătămate Bugneac Natalia și Doroftei Axinia, Colegiul, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, având în vedere caracterul faptelor comise și luând în considerație recunoașterea vinovăției, căința sinceră, regretul manifestat de inculpat față de faptele comise, lipsa circumstanțelor agravante, totuși consideră oportun de a-i aplica lui Moscaliuc Sergiu pedeapsă, pe ambele capete de acuzare, sub formă de închisoare pe termen de câte 1 an, anume această pedeapsă fiind echitabilă faptelor comise și prejudiciului cauzat părților vătămate, or inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ și nu a întreprins careva măsuri de a restitui părților vătămate prejudiciile cauzate. Anume această pedeapsă va asigura realizarea scopului acesteia, va contribui la reeducarea inculpatului, la formarea unei noi atitudini a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

În general, aplicarea corectă și echitabilă a pedepsei este unul dintre principiile de bază ale justiției penale, iar criteriile de individualizare aplicate de instanțele de judecată la stabilirea pedepsei determină caracterul personal și proporțional al acesteia. Folosirea unor criterii clare și uniforme la stabilirea cuantumului pedepsei contribuie semnificativ la realizarea caracterului predictibil al legii penale.

Totodată, în speță vor fi aplicate și prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpatului urmând a-i fi aplicată pedeapsa pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor.

Generalizând cele relatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că în speță este prezent temeiul pentru recurs stipulat la pct. 13) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când a intervenit*

o lege penală mai favorabilă condamnatului, iar recursul avocatului urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Isac Igor în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018 și sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 16 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui Moscaliuc Sergiu, în latura penală privind recunoașterea vinovăției și condamnării acestuia în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă în această parte, după cum urmează:

Se încetează procesul penal în privința lui Moscaliuc Sergiu în baza art. 190 alin. (1) Cod penal (*episodul din 22.04.2013 și 25.04.2013, partea vătămată Șargu Roman*), în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Se încetează procesul penal în privința lui Moscaliuc Sergiu în baza art. 190 alin. (1) Cod penal (*episodul din 31.07.2013, partea vătămată Grosu Alexei*), în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Moscaliuc Sergiu se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (*episodul din 30.07.2014, partea vătămată Bugneac Natalia*) și i se stabilește pedeapsă de 1 (unu) an închisoare.

Moscaliuc Sergiu se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (*episodul din perioada lunilor martie-aprilie 2015, partea vătămată Doroftei Axinia*) și i se stabilește pedeapsă de 1 (unu) an închisoare.

Moscaliuc Sergiu se consideră vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 27.04.2014, partea vătămată Cobîlca Feodor*) la pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare.

Moscaliuc Sergiu se consideră vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 03.02.2015, partea vătămată Munteanu Ion*) la pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare.

Moscaliuc Sergiu se consideră vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*episodul din 15.09.2015, partea vătămată Prodan Andrei*) la pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui Moscaliuc Sergiu i se stabilește pedeapsa definitivă sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei pentru Moscaliuc Sergiu se calculează din 12 martie 2019, cu deducerea duratei deținerii în stare de arest preventiv și a pedepsei executate de la 22 octombrie 2015 până la 20 martie 2016 și de la 05 noiembrie 2018 până la ziua pronunțării prezentei hotărâri.

În rest, se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 09 aprilie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari